

Broj: 05-40-9-118/2022
Sarajevo, 08.03.2022. godine

- **KANTONALNIM UPRAVAMA CIVILNE ZAŠTITE** – s v i m a
- **SLUŽBAMA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINA / GRADA** – putem KUCZ, s v i m a

PREDMET: Preporuke za preduzimanje preventivnih mjera zaštite i spašavanja od požara na otvorenom prostoru na području Federacije Bosne i Hercegovine, *dostavlja se,*

S ciljem poduzimanja pravovremenih preventivnih mjera u požarnoj sezoni, a poučeni iskustvom iz prethodnih godina kada se intenziviraju radovi na otvorenom prostoru, pri čemu dolazi do spaljivanja korova na poljoprivrednim površinama što znatno povećava rizik od izbijanja i širenja požara, donosimo upute i preporuke za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara u požarnoj sezoni.

Klimatske promjene koje se manifestuju čestim požarima iz godine u godinu, sve više upozoravaju na potrebu za preventivno djelovanje i da se preduprijede nadolazeće pojave ili da ih dočekujemo što spremniji i opremljeniji. Očekuje se da će klimatske promjene uzrokovati povećanje temperature i učestalost sušnih uvjeta u sljedećim godinama, a time će se povećati zapaljivosti goriva (organske tvari koja gori i širi vatru) i rizična požarna područja.

Preventivnim djelovanjem negativne efekte klimatskih promjena treba svesti na najmanju moguću mjeru prije nego što dođe do katastrofalnih posljedica.

Analize iz prethodnih godina pokazuju da požari na području Federacije BiH predstavljaju nepogodu koja izaziva velike štete i po učestalosti pojavljivanja je na prvom mjestu. U tom smislu, posebno se ističu šumski požari, odnosno požari na otvorenom prostoru. U periodu pojačane opasnosti od požara neophodno je poduzeti potrebne pripreme kako bi pojavu požara sveli na najmanju moguću mjeru, a odgovor na eventualne požare bio maksimalno efikasan.

Šumski požari rjeđe nastaju prirodnim uzrocima, a znatno češće kao rezultat čovjekovog djelovanja, stoga je potrebno poduzimanje preventivnih mjera s ciljem minimiziranja pojava požara na otvorenom prostoru, posebno šumskih požara.

Naime, preventivnim djelovanjem se mogu i negativni efekti klimatskih promjena svesti na najmanju moguću mjeru prije nego što dođe do katastrofalnih posljedica.

Neophodno je ostvarivanje pune saradnje kantonalnih uprava civilne zaštite i općinskih / gradskih službi civilne zaštite s nadležnim upravnim organizacijama i organima vlasti, privrednim društvima i drugim pravnim licima. Također je potrebno posebno intenzivirati saradnju sa nadležnim kantonalnim ministarstvima i njihovim upravama šumarstva i javnim preduzećima šumsko privrednim društvima (ŠPD).

S ciljem preventivnog djelovanja struktura civilne zaštite na prostoru Federacije BiH, poboljšanja i jačanja kapaciteta za smanjenje rizika od požara na području kantona, općine / grada, dajemo sljedeće:

Upute i preporuke za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara u požarnoj sezoni

- 1) Pred početak požarne sezone a u cilju smanjenja rizika od požara i posljedica koje nastaju neophodno je izvršiti analizu stanja zaštite od požara.
- 2) Provjeriti stanje planskih dokumenata i materijalnih resursa potrebnih za preventivno i operativno djelovanje struktura zaštite i spašavanja.
- 3) Preventivnim mjerama odgovorni subjekti - nosioci zaštite od požara (organi uprave, institucije, pravna lica i građani, odnosno vlasnici i korisnici šuma, građevina i prostora), trebaju planirati poduzimanje adekvatnih mjera i zadataka na zaštiti od požara, utvrđenih u planovima zaštite od požara.
- 4) Kontinuirano putem elektronskih i printanih medija, kao i ličnim kontaktima sa građanima koji žive u blizini šuma i šumskog zemljišta ili se šumama koriste, upozoravati i ukazivati na opasnosti od požara u šumama i potrebu odgovornog ponašanja te ukazivati na predviđene sankcije za izazivanje i namjerno podmetanje požara.
- 5) Ostvariti saradnju sa lovačkim društvima, planinarskim društvima, izviđačkim organizacijama, stanicama gorskih službi spašavanja (GSS) i sličnim organizacijama čiji članovi često borave na otvorenim prostorima.
- 6) U cilju efikasnijeg sprječavanja izazivanja požara i sankcionisanja osoba koje namjerno ili nepažnjom izazivaju požare, neophodno je organizovati sastanke kantonalnih uprava civilne zaštite, jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: JLS) sa odgovornim iz ministarstvima unutrašnjih poslova kantona, odnosno policijskim upravama.
- 7) Potrebno je da nadležni organi JLS donesu odgovarajuće upute i odluke ili druga pravna akta u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09 - u daljem tekstu: Zakon) kojim će urediti način spaljivanja korova i biljnog otpada, uslove i način obavljanja takvih radnji, kao i nadzor nad njihovim provođenjem.
- 8) Kontinuirano čišćenje i održavanje putnih i pružnih pojaseva od prisustva lako zapaljivih i drugih materija koje mogu izazvati požar ili omogućiti njegovo brzo širenje (posebno pojaseva uz javne saobraćajnice i željezničke pruge koje prolaze kroz šumska područja).
- 9) Ostvariti saradnju JLS sa nadležnim pravnim licima koja gazduju šumama i šumskim gazdinstvima. Izraditi planove, definisati snage i sredstva koja će u slučaju požara biti upotrijebljena na gašenju požara.
- 10) Poduzete mjere imat će za cilj pravovremeno gašenje početnih požara u fazi slabog intenziteta u šumama i otvorenom prostoru čime se sprječava njegovo širenje i gubitak kontrole na požarištu.
- 11) Poučeni iskustvom i uočenim nedostacima iz predhodnih godina pravna lica koja gazduju šumama trebaju planirati izgradnju i prosijecanje novih kao i održavanje postojećih trasa, plansko čišćenje, prorjeđivanje i kresanje grana, posebno u blizini puteva i na rubovima šuma, kao i druge preventivne mjere koje su u funkciji zaštite šuma od požara, a koja su pozitivnim zakonskim propisima obaveza pravnih lica koja gazduju šumama.
- 12) Pravna lica u čijoj su nadležnosti trase elektroenergetskih vodova i mreža pruga željezničkog saobraćaja, dužna su provoditi mjere zaštite od požara na trasama i pripadajućim elektroenergetskim objektima (posebno onim, koji se nalaze na šumskim i drugim područjima na kojima je prisutna povećana opasnost od požara).

- 13) U cilju pravilnog ostvarivanja efikasnog planskog djelovanja i postupanja u provođenju propisanih procedura i postupaka u akcijama gašenja velikih požara na području JLS i kantona u Federaciji BiH, potrebno je da u skladu sa odredbama čl. 94. do 96., članom 98. i čl. 102. i 103. Zakona, izvrše neophodne pripreme i planiranja u cilju adekvatnog odgovora na požarnu opasnost.
- 14) U slučaju potrebe traženja pomoći od Oružanih snaga Bosne i Hercegovine ili međunarodne pomoći, Federalna uprava civilne zaštite svojim je ranijim aktima dala upute kantonalnim upravama i općinskim / gradskim službama za civilnu zaštitu.
- 15) Opasnosti koje u požarnoj sezoni prijete nesavjesnim i neodgovornim loženjem vatre na otvorenom dodatno trebaju motivisati JLS sa službama civilne zaštite da poduzmu odgovarajuće mjere, upute, obavještenja i upozorenja, koja će se putem medija (web portala, štampe, radio i TV emisija, službene internet stranice i dr.), koristiti za pravovremeno informisanje građana, pravnih lica i drugih subjekata, sa eventualnim mjerama zaštite koje su dužni poduzimati u skladu sa važećim propisima, te sankcijama za izazivanje i podmetanje šumskih požara.
- 16) Analizirati stanje popunjenosti, opremljenosti i obučenosti u profesionalnim / dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama na području JLS ili kantona i po potrebi, u vrijeme povećane opasnosti od izbijanja požara, angažovati potreban broj vatrogasaca u profesionalne vatrogasne jedinice na način propisan članom 111. Zakona.

Preporučuje se poduzimanje preventivnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, pravovremeno planiranje i provođenje propisanih preventivnih mjera zaštite od požara, te kontinuirano nadziranje provođenja istih od strane nadležnih organa – nosioca zaštite od požara u JLS i kantonima.

S poštovanjem,

Dostavljeno:
- naslovu,
- a/a.

P. O. VLADE FEDERACIJE BIH

Šef Odsjeka

Enes Memić

